

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

A. Η εργασία

Για τον αγώνα της ζωής η εργασία αποτελεί σπουδαία και βασική αρετή. Η εργασία έχει τη ρίζα της στην ανάγκη της ζωής. Με την πρόοδο του πολιτισμού ο ορίζοντας της εργασίας πήρε ανώτερη ανάπτυξη, και οι σκοποί της έπαψαν να καλύπτουν μόνο τις στοιχειώδεις ανάγκες. Έφτασαν σε σημείο να προκαλούν χαρά, εφόσον βέβαια η εργασία δεν υπερβαίνει ορισμένα όρια.

Ένας σοφός οικονομολόγος είπε πως το μέτρο της αξίας με το οποίο ένας λαός κρίνει την εργασία είναι το μέτρο της αξίας του πολιτισμού και της προόδου του λαού αυτού. Έπειτα πάλι είπαν πως ο τρόπος της εργασίας μας εκφράζει την προσωπικότητά μας αλλά και το μέτρο της αξίας μας. Είναι σωστό ότι όπως ακριβώς είμαστε, έτσι εκτελούμε και την εργασία μας. Εξάλλου η ποιότητα της εργασίας μας μαρτυρεί την ποιότητα της ανθρωπιάς μας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ποτέ πως εκεί που η εργασία δεν καλωσορίζεται ακολουθεί η ανία και, ακόμα χειρότερα, η κακία. Είναι παλιά αλήθεια και αλάνθαστη η ρήση «αργία μήτηρ πάσης κακίας εστί». Κι ακόμα ο παιδαγωγός δε λησμονεί ποτέ πως εργασία δε σημαίνει πόθους μονάχα, παρά ενέργεια και πράξη. Και δε φτάνει μόνο αυτό, παρά χρειάζεται και σύστημα, συνέχεια και συνέπεια, αντοχή, υπομονή και ευσυνειδησία.

I. N. Ξηροτύρης, «Μάνα και αγωγή» (διασκευή)

1. Για ποιους λόγους νομίζετε ότι είναι καλό να εργαζόμαστε;

B. Ο πατέρας πήγαινε να ψάξει πάλι για δουλειά

Βγήκαμε μαζί με τον πατέρα. Εκείνος πήγαινε να ψάξει πάλι για δουλειά. Όλες τις προηγούμενες μέρες έψαχνε. Έφευγε το πρωί σίγουρος ότι θα γύριζε με δουλειά... αλλά κάθε βράδυ ερχόταν αμίλητος. Πότε είχανε βρει, όταν πήγαινε. Πότε το μεροκάματο δεν ήταν καλό. Πότε δεν τους έκανε ο πατέρας. Πότε δεν του κολλάγανε το Ι.Κ.Α. Η μάνα μου έβραζε στο ζουμί της, που λένε. Δε μιλάγε, μόνο έπλεκε αμίλητη.

Ευγ. Φακίνου, «Αστραδενή» (διασκευή)

1. Ποιες είναι οι συνέπειες της ανεργίας στη ζωή ενός ανθρώπου;

Γ. Μαρτυρία για τη ζωή των εργαζόμενων παιδιών στην Αγγλία

Σάρα Γκούντερ, 8 ετών.

« Δουλεύω στις θύρες εξαιρισμού του ορυχείου Γκάουμπερ. Δεν κουράζομαι πολύ, αλλά πρέπει να δουλεύω τη νύχτα κι αυτό με φοβίζει. Πηγαίνω στο ορυχείο γύρω στις τέσσερις η ώρα, μερικές φορές κατά τις τρεισήμισι το πρωί και φεύγω στις πεντέμισι το απόγευμα. Όταν έχει φως, τραγουδάω, ποτέ όμως μέσα στο σκοτάδι, τότε δεν τολμάω να τραγουδήσω. Δεν αγαπώ τις γαλαρίες... Πόσο θα 'θελα αντί στις γαλαρίες να πήγαινα στο σχολείο».

Από τα πρακτικά του Αγγλικού Κοινοβουλίου, 1842

1. Η μικρή Σάρα είπε «πόσο θα 'θελα αντί στις γαλαρίες να πήγαινα στο σχολείο». Γιατί προτιμά το σχολείο από τη δουλειά; Συμφωνείτε με την άποψή της; Τι συνέπειες θα έχει στη ζωή της η στέρηση της μόρφωσης;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Α. ΛΕΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΘΕΤΑ- ΜΕΤΟΧΕΣ	ΡΗΜΑΤΑ – ΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ
<p>1. εργασία, έργο, δουλειά, υπηρεσία, ασχολία, απασχόληση, ενασχόληση, υποαπασχόληση, προϋπηρεσία, δούλεψη, επιτήδευμα, θέση, ανάθεση(εργασίας), καταμερισμός(εργασίας), σύμβαση(εργασίας)</p> <p>αμοιβή, πληρωμή, μισθός ημερομίσθιο, μεροκάματο, σύνταξη, απεργία, ωράριο, υπερωρία, εφημερία</p> <p>ανεργία, αναδουλειά, αγγαρεία, μόχθος</p> <p>σταδιοδρομία(καριέρα), κατάρτιση, επιχείρηση, οργανισμός, συνεργείο, εργοτάξιο, αγορά εργασίας,</p>	<p>χειρωνακτική, διανοητική, κύρια, σωματική, πνευματική, ερασιτεχνική, προσωπική, καθιστική, εντατική, εξαντλητική, καταναγκαστική, ιδιωτική, έμμισθη/άμισθη</p> <p>πλούσια, πενιχρή, ικανοποιητική, συντάξιμος(χρόνος),απεργός, μειωμένο/πλήρες/συνεχόμενο/ ελεύθερο</p> <p>επαγγελματική, δημόσια, ιδιωτική</p>	<p>εργάζομαι, προσφέρω, παρέχω εργασία, απασχολούμαι/ασχολούμαι με κάτι, ζητώ εργασία, υπηρετώ, στρώνομαι στη δουλειά, έχω ως ασχολία, καταγίνομαι με...</p> <p>εφημερεύω, κάνω υπερωρίες</p> <p>μοχθώ, εξαντλούμαι από την εργασία, δε σηκώνω κεφάλι από..., δουλεύω σαν σκλάβος, πνίγομαι στη δουλειά, ξημεροβραδιάζομαι στη δουλειά</p>
<p>2. εργάτης, υπάλληλος, εργοδότης, επαγγελματίας, τεχνίτης, συνεργάτης, συνάδελφος, ανταγωνιστής, άεργος, άνεργος</p>	<p>εργατικός, εργαζόμενος, ειδικευμένος/ανειδίκευτος, μαθητευόμενος, βοηθός, απασχολούμενος, υποαπασχολούμενος</p>	
<p>3. επάγγελμα, εργολάβος, βιοτέχνης, βιομήχανος, επιχειρηματίας, εργάτης, χειροτέχνης</p>	<p>ανθυγιεινό, βιοποριστικό, αποδοτικό, επικερδές, προσοδοφόρο</p>	<p>ασκώ επάγγελμα, επαγγέλλομαι, σταδιοδρομώ</p>

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Συνδυάστε λέξεις του πίνακα και σχηματίστε 5 επαυξημένες προτάσεις.

2. Τοποθετήστε τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις κλιμακωτά, αρχίζοντας από εκείνη με την πιο ήπια έκφραση και καταλήγοντας σ' εκείνη που σημαίνει την πιο βαριά προσπάθεια:

ξημεροβραδιάζομαι στη δουλειά, εργάζομαι, πνίγομαι στη δουλειά, ασχολούμαι, δε σηκώνω κεφάλι, δουλεύω σαν σκλάβος

δουλεύω σαν σκλάβος

ασχολούμαι

3. Τι σημαίνουν οι φράσεις που ακολουθούν;

- δουλειές με φούντες
- δουλειές του ποδαριού
- μου άνοιξες δουλειές
- με δουλεύεις;
- μεγάλες δουλειές

4. Να συμπληρώσετε το κενό των παρακάτω φράσεων με τα αντώνυμα των λέξεων που βρίσκονται σε παρένθεση.

Η μητέρα μου λόγω των οικογενειακών της υποχρεώσεων έχει _____ ωράριο (πλήρες).

Το μεγάλο πρόβλημα της εποχής μας είναι η _____ (εργασία).

Η εργασία των εκπαιδευτικών είναι _____ (χειρωνακτική).

Το ημερομίσθιο του _____ εργάτη βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο (ειδικευμένος).

Η Δ.Ε.Η. είναι _____ επιχείρηση (ιδιωτική).

5. Σε καιρούς αναδουλειάς οι άνθρωποι στην ερώτηση: « από δουλειά πώς πάτε; » απαντούν ανάλογα με το επάγγελμά τους.

Συνδυάστε τις παρακάτω φράσεις με ένα από τα επαγγέλματα που ακολουθούν:

φούρναρης, ηλεκτρολόγος, αστρολόγος, μπογιατζής, πτηνοτρόφος

- δε βλέπω μέλλον
- ψίχουλα
- έχασα τ' αυγά και τα καλάθια
- τα 'χω βάψει μαύρα
- δε βλέπω φως/ μου άλλαξαν τα φώτα

ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

1. «Ποιο επάγγελμα σκέφτομαι να ακολουθήσω όταν μεγαλώσω». Γράψτε τις σκέψεις σας στο ημερολόγιό σας.
2. Σας απασχολεί η επιλογή του επαγγέλματος που θα ακολουθήσετε, όταν μεγαλώσετε. Ποιους τρόπους θα σκεφτόσαστε, ώστε να προετοιμάσετε τον εαυτό σας για ένα επάγγελμα;
π.χ. ρωτώντας τους γονείς σας
(συνεχίστε)
3. Να γράψετε δύο άρθρα στο σχολικό περιοδικό:
α) για ένα ασυνήθιστο επάγγελμα,
β) για ένα επάγγελμα που χάνεται.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Να ερευνήσετε και να καταγράψετε σε έναν πίνακα επαγγέλματα που διακρίνονται για την προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο. Μπορείτε να συνοδεύσετε την έρευνά σας με φωτογραφίες.

Παπαποστόλου Ελένη